

Міні-трилогія літературних притч про самопожертву і благородство у стосунках

Мати і Син... (діалог між деревом і його останнім листочком)

Білокора красуня вже декілька днів сумує: тоненьке гіллячко опущене, стовбур замурзаний, а коріння злостиво вилазить із землі, щоб якомога більше малюків відчули болотяний присмак осіннього падіння. Звичайна депресія... Щоправда, у дерева.

До речі, Ви не чули про причину цієї меланхолії? Бо мені вдалося підслухати таємницю...

- О Земле, о Небо, о птахи і звірі, чому життя моє таке несправедливе?! Чому я щороку повинна відпускати своїх синочків на вірну смерть?! Чому змушена цілий сезон носити білосніжний траур?! Синочку-листочку, лиш ти в мене залишився... Підеш – залишиш мене назавжди... - тремтячим голосом прокричала берізка.

А жовтий із останніми зеленими переливами малюк на нижній гілці відповідає:

- Мамусю, ти ж добре знаєш, що я всіма силами намагався втримати братиків. Та й сам не хочу ніколи тебе залишити...

Берізка, і не намагаючись приховати відчай:

- Чи маєш ти ще сили, аби встояти проти вітру ще хоч тиждень?

- Я намагатимусь, але дощ я не переживу...

- Не кажи так, сину!

- Проти цього лиходіє ще не встояв жоден, він щороку завдає тобі стільки болю, що жодні подвиги не виправдають його...

- Гріх ненавидіти навіть вбивцю, адже лише завдяки його милості ми не помираємо від спраги. Він подає нам милостиню, але потім жорстоко відбирає всі плоди своїх добрих діянь... Треба стихії благати про милосердя або розпрощаємось з тобою навіки...

- Ой, ні! Починається дощ! – злякано прокричав листочок..

З передчуттям трагедії берізка шепоче:

- Це навіть не злива. Це гроза...

Блимнув спалах – блискавка розсікла берізку навпіл. Деревце палає, а листочок все ще тримається за її гілочку і ніяк не може допомогти. Чує тріск, бачить іскри, відчуває дим. Можна порушити дану обіцянку – і полетіти за вітром, врятуватися від неминучої смерті, але не вистачає на це егоїзму у листочка, що дав клятву матері завжди бути поруч. І зотлівають вони разом – стають одним цілим...

А чи достатньо у Вас підлості, щоб кинути матір?

Сила кохання (натхненням послужила п'єса Шекспіра «Ромео і Джульєтта»)

На вершинах неприступних скель жили орли. Їхні гнізда здалеку видавалися справжнісінькими фортецями, в яких ховаються сміливість, спритність, сила, розум, мудрість, які ніколи не здадуться перед облогою безглуздих пліток, побутового дріб'язку і банальної сентиментальності. У цих напівкам'яних замках жили наймужніші істоти Всесвіту – орли. Їх холонокровність, могутність, стрімкість, інтелект, гострий зір завжди надихатимуть митців.

А у підніжжі скель ховалися по печерах білосніжні лебеді. Їхні житла були схожі на доглянуті приміські будиночки ранньої осені: охайні, надійні, завжди теплі. У цих затишних печерах жили лебеді – найжіночніші істоти на світі. Їхні грація, ніжність, вірність, лагідність, миролюбність змушують мимоволі вірити у перемогу добра над злом.

І ось одного квітучого весняного ранку зовсім юна лебідка через необережність зібралася до води саме тоді, коли молодий орел вилетів на перше в житті полювання. Своім гострим зором він одразу закріпив білосніжну красуню, що безтурботно милувалася своїм відзеркаленням. Хижак,

намагаючись погасити у собі жалість, ринув у круте піке. Побачивши озлоблене відзеркалення птаха, лебідка з жахом обернулася назустріч небезпеці. Навіть у цю страшну мить вона помітила всю красу цього моменту: розчепірений гострий бронзовий дзьоб вилискував у світанковому промінні, у прекрасних очах читалася внутрішня боротьба, могутні крила стрімко розтинали повітря і суперечили вітру, кігті і наче готові її вхопити, але якось натякають на обійми.

Ні, орел так і не зміг напасти на цього невинного ангела. З того дня вони двоє уклали таємний мир. Він вчив її літати високо-високо і не боятися, помічати дрібниці, що потім можуть стати фатальними, вміти берегти таємниці та тримати емоції в полоні. А вона показувала, як поселити залишок, розповідала про самопожертву та лебедину вірність...

Вони покохали одне одного тією першою, справжньою, неповторною любов'ю. Потай від усіх десь далеко серед хмар вони зустрічали кожен світанок і кожен захід і поклялися у тій знаменитій лебединій вірності.

Але сталося так, що на юну лебідку напав батько молодого орла. Хижак уже був готовий розірвати пташину, коли це невідомо звідки з'явився його син і в останню секунду вихопив свою кохану в здивованого і обуреного батька. Це розцінилося орлами як крадіжка здобичі у ватажка і юного героя ганебно вигнали зі скель.

Коли лебідка дізналася про те, що може більше ніколи не побачити свого рятівника, то відчайдушно кинулася доганяти коханого, незважаючи на недавні поранення. Нарешті десь у високості пташка запримітила знайомий силует і з останніх сил полетіла у піднебесся. Вона погукала його і відразу знепритомніла через втому. Лебідка не знала, що він не сказав про свій відліт лише аби цей самовідданий поранений ангел не кинувся слідом і залишався серед рідні. Орел відразу підхопив її тіло і, обережно тримаючи, полетів далі у невідомі краї...

...Вони летіли вже тиждень серед абсолютної пустелі. Їх живило лише кохання. Лебідка бачила, як з кожним днем її орлик наближався до виснаження, як у кутиках його очей поселялася набридлива безнадія, як безсила вона сама... Коли того дня зійшло сонце, стало зрозуміло, що настав їх останній шанс на життя. Лебідка ще раз глянула на охлялого коханого, згадала його уроки про стрімкий політ і відсутність страху, свої розповіді про самопожертву і, поки він виглядав оазис, майнула у високостя. Ось, останній помах... Вона глибоко вдихнула і, склавши крила, каменем почала падати на голе каміння вниз. Тепер вони стануть квітами: порятунок від кігтів проти порятунку від голоду... А он і камені, наче ті рідні скелі, де вони покохали одне одного... Лебідка в свій останній момент бажала лише, аби її орлик продовжував жити, аби правильно зрозумів її самогубство, аби знайшов свою орлицю...

Коли він побачив її розбите тіло на камінні, шок і неймовірне горе оволоділи його тілом. Тепер уже нічого не повернеш, не виправиш, не воскресиш. Орел важко приземлився і закричав з останніх сил. Це була перша неприхована емоція, перше справжнє нещастя, перший відчай. Він зрозумів натяк, зрозумів прохання коханої, зрозумів заборону помирати. Лише через те і не повторив її вчинок...

...Пустеля скінчилася. Навколо сотні яскравих пташечок, невідомих звірків і змійок. Але орел і не думав чинити щось жорстоке. Ще сорок днів після її смерті він змушував себе жити, виснаженим пролітаючи над земним раєм і не удостоївши цей екзотичний едем своєю присутністю. Але того ранку орлик зрозумів, що це кінець. Промовляючи у думках її повчання про самопожертву і вірність, він підвів погляд до неба. Серед хмар йому примарився силует його лебідки. Орел летів до неї з останніх сил, аж до їхнього возз'єднання...

Брат і Сестра

У гайочку на окраїні лісу росла сім'я підосичників. З приходом осені небезпека зростала, адже люди частенько заходили сюди у пошуках яскравих шапочок, ледь притрушених опалим листям.

Першим забрали батька-гриба. Яка це була трагедія! Плачучи, мати навчала своїх дітей берегти одне одного і стояти за всіх горою.

І ось, під сам жовтень їхня сім'я стала очікувати на поповнення. Спочатку тріснула поверхня землі, заворушилися грудочки. Синочок грибочок з трепетом і нетерпінням чекав на свою сестричку. Він постійно розпитував, коли вже зможе її побачити, поговорити з нею, пригорнутися до малесенької зморщеної шапочки. Час ішов...

... Ось із землі нарешті показалася оранжева крапелька. Вона несміло поглянула на свою сім'ю і спробувала усміхнутися. Які ж вони хороші, ці радісні грибочки навколо! Як вони мило хочуть допомогти їй вибратися із землі і стати у повен зріст...

Малюк-грибочок кожного ранку намагався торкнутися своєї сестриці. Йому хотілося захистити її від вітру, від необережних тварин, від усіх небезпек. Він тягнувся так самовіддано, що так і виріс, нахиленим вправо.

Біг час, і люди викрали і найстаршого сина. Їх залишилося троє: мати і двоє менших, уже знайомих нам, грибочків. Цій сімейці ще пощастило, адже на них натрапила перебірлива домогосподарка, яка брала лише акуратні, молоді і великі гриби, а «недостойну трійцю» залишила на узбіччі. А маму викрала працелюбна білка, що похапцем робила запаси на зиму...

Тепер їх тільки двоє. Сестриця за цей час виросла і стала рідкісною красунею. Братик подумки порівнював її з ніжним стовбуром березки, над яким зійшло вогненне сонце-шапочка, і й далі хотів будь-що пригорнути її до себе...

Але невгамовні люди знову завітали. Він знав, що заберуть саме сестрицю, адже його ховав новенький кашкетик-листочок, пам'ятав повчання матері, прагнув хоч якось захистити сестру. Тому і почав благати у вітру вкрити беззахисну красуню якимось листом. І вітер погодився, але з вимогою: цим листком має стати кашкет грибочка, яким вітруган давно марив і шкодував, що так продешевився і не встиг як слід награтися крамом...

...На жаль, сталося, як і гадалося... сестра ще не встигла як слід подякувати за обмовку, як її братика вирвала із землі безжальна рука і, лаючи «погану породу» ніжки, кинула у кошик. Красуня завмерла від страху і відчаю. А грибочок став щасливим, адже зміг щось зробити для сестриці, незважаючи на неминучу смерть.

Але недолуга людина цим не обмежилася. Вона роздивлялася все навколо неуважним поглядом і ненароком (а може і зі злості) наступила на витончену красуню, звільнивши її від трауру і дозволивши вирваному грибочку вірити у її щасливу долю...

Літературні притчі

Соколюк Софія 25.04.2001

БТ-82 ФБТ КПІ